НОЯБРЬ 7 1939 во № 155 (2018) ДОНЫС 10 ур.

СТАВ СТРАНАЯССА ПРОЛЕТАРИЙЯС, ӦТУВТЧӦЙ!

КОМИ КОМСОМОЛЕЦ

ГАЗЕТ ЛЭДЗОНЫ ВЛКСМ КОМИ ОБКОМ ДА СЫКТЫВКАРСА ГОРКОМ

Танкистъяс нима звено

Ми звеноли сетім отважной танкистъяслысь ним. Лоам наколь жӧ збойӧн да сюсьӧн быд делӧын. Звеноын 8 пионер. Пионеръяс боевӧй делӧясӧн встретитісны Октябрьской торжествояс. Быд пионер имеитӧ ПВХО значок, а Оплеснин Вася кузим оборонной значок. Ас костын ми ставӧн ордйысям бура велӧдчӧм вӧсна. Звеноын котыртома ота-мӧдлы отсӧг велӧдчӧмын. Ми кӧсъям шедӧдны велӧдчӧмын гырысь успехъяс, медым пионер Лыткин Коля моз велӧдчыны ставлы сӧмын „отлично" да „хорошо" вылӧ.

Ӧні тшӧтш лӧсьӧдам альбом „Родина" тема вылӧ. Звеноса став пионеръяс вайисны кодi картинка, кодi стих да с. в. Лоас мича альбом.

Лыткин К.,
зверьевӧй вожатӧй.

Лоас гажа сбор

Мылдін НСШ-са 4 „в" класса пионеръяс ыджыд активностьӧн нуӧдісны пионерскӧй актив сӧбрйӧм Отрядса сӧветӧ председательӧн бӧрйисны отличница Игнатова Пашаӧс, отрядса стенгазетӧ редакторӧн отличница Попова Нинаӧс, звеньевӧй вожатӧйясӧн лоисны: Попова Галя да Попова Анюта.

Выль актив босьтчис уджӧ. Пионеръяс ыджыд кыпыдлунӧн лӧсьӧдчисны Октябрьскӧй торжествояс кежлӧ. Попова Анюталӧн звено лӧсьӧдіс альбом Ленин йылысь. Октябрьскӧй праздникъяс дырйи лоас гажа отряднӧй сбор. Со, Галялӧн звено, гӧтӧвитӧ сылӧмъяс, йӧктан номеръяс. Сбор кежлӧ лоас мичмӧдӧма комната, кӧні мӧдас сійӧ мунны.

Е. Кузнецова,
отрядса вожатӧй.

Кутчысисны уджӧ

Деревяннӧй сиктса (Кулӧмдін район) агитаторъяс кутчысисны уджӧ. Сиктсӧвет пасьта котыртӧма 20 избирательнӧй округ. Быд округын уджалӧны 2—3 агитатор. Бура уджалӧны агитаторъяс Чувъюров, Бабин, Гуляев, Попов да мукӧдъяс.

Избирательнӧй округъяс включитчисны округъяс костын хозяйственнӧй мероприятиеяс олӧмӧ успешнӧя пӧртӧм вӧсна социалистическӧй ордйысьӧмӧ. Став округъяс кӧсйисьны аскадӧ мынтыны государственнӧй поставкаяс да налогъяс.

Иван Тимушев.

ЛЕНИН—СТАЛИН ПАРТИЯ ЗНАМЯ УЛЫН

Кызь кык во сайын, 1917 вося ноябрь 7 лунӧ, роч пролетариат, кодӧн веськӧдліс Ленинлӧн-Сталинлӧн героическӧй партия, свергнитіс став уджалысь йӧз отсӧгӧн, эксплоататоръяслысь да угнетательяслысь власть, виръюысьяслысь да паразитъяслысь власть. Рабочӧйяс да крестьяна босьтісны асланыс киясӧ власть!

„Ӧні ми,—регыд октябрьскӧй переворот бӧрын висьтавліс Владимир Ильич Ленин,—историческӧй хламысь весалӧм туй вылын, кутам стрӧитны социалистическӧй обществолысь мощнӧй, югыд здание, создайтсӧ выль, историяын аддзывтӧм, государственнӧй властьлӧн тип, кодӧс революция волялӧн призовитӧма весавны му быд сикас эксплоатацияысь, насилиеысь да рабствоысь".

Социалистическӧй обществолысь мощнӧй, югыд здание, код йылысь висьтавліс Ленин, стрӧитӧма. И ми, шуда современникъяс, являйтчам сійӧс стрӧитысьясӧн.

Сӧветскӧй народ доля вылӧ усис шуд стрӧитны выль коммунистическӧй общество. Сӧветскӧй народ, большевистскӧй партия да сылӧн вождь Сталин ёрт веськӧдлӧм улын, успешнӧя стрӧитӧ тайӧ обществосӧ. Миян странаын основнӧя завершитӧма нин социалистическӧй общество стрӧитӧм. Великӧй Сталинскӧй Конституция сетіс сӧветскӧй народлы став материальнӧй, культурнӧй да политическӧй благоясӧ.

Став капиталистическӧй мир пессьӧ зловещӧй военнӧй лихорадкаын. Империалистическӧй война ӧзтысьяс Англия да Франция водзӧ нуӧдӧны Европаын война Германиялы паныд. Тайӧ войнаас кыскысьӧны выль странаяс. Тайӧ обстановкаын СССР водзӧ тышкасьӧ став мирын мир ёнмӧдӧм вӧсна. Миян страна, сӧветскӧй народ пыр помнитӧ война опасность йылысь да быд здукӧ дась сетны бырӧдана отпор быд агрессоръяслы.

Великӧй Октябрьскӧй социалистическӧй революциялысь XXII-ӧд годовщина ӧтлаын сӧветскӧй народъяскӧд праздпуйтӧны и Западнӧй Белоруссияса да Западнӧй Украинаса мездмӧм народъяс, кодъясӧс Миян славнӧй Краснӧй Армия мездіс польскӧй помещикъяс да капиталистъяс гнёт улысь. Сӧветскӧй власть существуйтӧмлӧн 23-ӧд воӧ пырӧмӧн, миян странаса народъяс гордитчӧны да радуйтчӧны шедӧдӧм успехъясӧн, тӧдӧмӧн, мый выль локтан воас ваясны нӧшта гырысьджык вермӧмъяс. Тайӧ вермӧмъясыслы залогӧн лоӧ сійӧ, мый сӧветскӧй народ авангардын мунӧ Ленинлӧн-Сталинлӧн партия, кодӧн веськӧдлӧ великӧй Сталин.

Коминтерн Исполкомлӧн воззвание

Великӧй Октябрьскӧй Социалистическӧй революциялӧн XXII годовщина кежлӧ

(Сетӧма дженьдӧдӧмӧн)

Пролетарийяс, уджалысь йӧз!

Тіян дружнӧй усилиеясӧн дугӧдӧй вӧчсьысь злодеяние. Выступайтӧй налы паныд, кодi сулалӧ война водзӧ нуӧдӧм вӧсна. Разоблачайтӧй найӧс кыдзи империалистъяслы отсасьысьясӧс, кодъяс шыбітӧны бырӧдӧм вылӧ уна миллион йӧзӧс асланыс корыстнӧй интересъяс, асланыс преступнӧй цельяс ради. Требуйтӧй мездыны тюрмаясысь рабочӧй класслысь передовӧй борецъясӧс! Требуйтӧй арестуйтны войналысь мародеръясӧс да спекулянтъясӧс! Тышкасьӧй тіян организацияяс, собраниеяс да тіян честнӧй рабочӧй печать свобода вӧсна. Дорйӧй тіян правояслысь да завоеваниеяслысь быд воськов. Эн лэдзӧй медым буржуазия пуктіс тіян пельпом вылӧ войналысь став сьӧктасӧ. Гӧтыръяс, мамъяс да чойяс, эн чышкӧй синватӧ гусьӧн, а требуйтӧй ставлы кывмӧн, медым тіянлы вайисны окопъясысь бӧр тіянлысь мужикъястӧ, пиянтӧ да вокъястӧ.

Уджалысь йӧз топыдджыка ӧтувтчӧй социализмлӧн великӧй страна гӧгӧр, беззаветнӧя поддерживайтӧй сылысь мирлысь социалистическӧй политика, кодӧс веськӧдӧма став народъяслы благо вылӧ.

Медым став мир пасьта гораа кылас тіян боевӧй клич:

Долой империалистическӧй война!

Долой капиталистическӧй реакция!

Долой война ӧзтысьясӧс, спекулянтъясӧс да мародеръясӧс!

Некутшӧм поддержка правящӧй классъяслӧн политикалы, кодӧс веськӧдӧма империалистическӧй бойня водзӧ нуӧдӧм да пестӧм вылӧ!

Тышкасьӧй грабительскӧй, несправедливӧй, империалистическӧй война пыр жӧ дугӧдӧм вӧсна!

Народъяслы мир!

Уджалысь йӧзлы нянь, правояс да свобода!

Мед олас став мирса пролетариатлӧн братскӧй союз!

Мед олас СССР, мирлӧн, свободалӧн да социализмлӧн оплот, став странаясса уджалысь йӧзлӧн отечество!

Коммунистическӧй Интернационаллӧн Исполнительнӧй Комитет.

СССР-са Первой созыва Верховнӧй

Сӧветлӧн внеочереднӧй Витӧд Сессия

СССР-са ВЕРХОВНӦЙ СӦВЕТӦН ПРИМИТӦМ ЗАКОНЪЯС

ЗАКОН

Западнӧй Украина Сӧветской Социалистической Республикаяс Союз составӧ включитӧм йылысь сійӧс Украинской Сӧветской Социалистической Республикакӧд ӧтлаӧдӧмӧн

Сӧветской Социалистической Республикаяс Союзса Верховнӧй Сӧвет, Западнӧй Украинаса Народнӧй Собраниелӧн Полномочнӧй Комиссиялысь заявление кывзӧмӧн, **постановляйтӧ:**

1. Удовлетворитны Западнӧй Украинаса Народнӧй Собраниелысь просьба да включитны Западнӧй Украина Сӧветскӧй Социалистической Республикаяс Союз составӧ сійӧс Украинскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республикакӧд ӧтлаӧдӧмӧн.

2. Поручитны Верховнӧй Сӧвет Президиумлы назначитны СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ Западнӧй Украинасянь депутатъясӧс бӧръян лун.

3. Тшӧктыны УССР-са Верховнӧй Сӧветлы примитны Западнӧй Украина Украинскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика составӧ.

4. Корны УССР-са Верховнӧй Сӧветӧс представитны СССР-са Верховнӧй Сӧветӧн видлалӧм вылӧ Украинскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика да Белорусскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика костын районъяс да областьяс торйӧдӧмлысь проект.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. Калинин.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. Горкин.

Москва, Кремль. 1939 вося ноябрь 1 лун.

ЗАКОН

Западнӧй Белоруссия Сӧветской Социалистической Республикаяс Союз составӧ включитӧм йылысь сійӧс Белорусской Сӧветской Социалистической Республикакӧд ӧтлаӧдӧмӧн

Сӧветской Социалистической Республикаяс Союзса Верховнӧй Сӧвет, Западнӧй Белоруссияса Народнӧй Собраниелӧн Полномочнӧй Комиссиялысь заявление кывзӧмӧн, **постановляйтӧ:**

1. Удовлетворитны Западнӧй Белоруссияса Народнӧй Собраниелысь просьба да включитны Западнӧй Белоруссия Сӧветскӧй Социалистической Республикаяс Союз составӧ сійӧс Белорусскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республикакӧд ӧтлаӧдӧмӧн.

2. Поручитны Верховнӧй Сӧвет Президиумлы назначитны СССР-са Верховнӧй Сӧветӧ Западнӧй Белоруссиясянь депутатъясӧс бӧръян лун.

3. Тшӧктыны БССР-са Верховнӧй Сӧветлы примитны Западнӧй Белоруссия Белорусскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика составӧ.

4. Корны БССР-са Верховнӧй Сӧветӧс представитны СССР-са Верховнӧй Сӧветӧн видлалӧм вылӧ Белорусскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика да Украинскӧй Сӧветскӧй Социалистической Республика костын районъяс да областьяс торйӧдӧмлысь проект.

СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель М. КАЛИНИН.
СССР Верховнӧй Сӧвет Президиумса Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль. 1939 вося ноябрь 2 лун.

МЫЙӦН ВӦЛІ ЦАРСКОЙ РОССИЯ

1910 воын царскӧй Россияын лыддьыссьӧліс 7,8 миллион гӧр да косуля, 2,2 миллион пу плуг, 17,7 милион пу пиня. Ӧти гектар вылысь шӧркодь урожай 1909—1913 воясын составляйтіс 7,4 центнер.

Дореволюционнӧй Россияын медся уна изшом вӧлі шедӧдӧма 1913 воын, кор став добычаыс составитіс 29,1 миллион тонна.

1913 воын Россияса став электростанцияяслӧн мощность составляйтіс 1 миллион киловаттысь тӧкӧтӧ уджык да вӧлі ичӧтджык ӧния Мосэнергоса электростанцияясса сетьлӧн мощностьысь.

Царскӧй Россиялысь миян наследствоӧ коли отсталӧй да неразвитӧй металлургия. Чугун мировой выплавкаын Россиялӧн доля вылӧ вoӧ сӧмын 5,6 прӧцент. 1913 воын населениелӧн ӧти морт вылӧ Россиялӧн вӧлі сывдӧма чугунсӧ нёль пӧв этшаджык Франция серти, кык сайӧ пӧв этшаджык Германия серти да 3 пӧв этшаджык США серти.

Царскӧй Россияын пӧшти эз вӧв химической промышленность. Сырьевӧй база эз развивайтчы—фосфоритъяс, колчедан да весиг куськовӧй мел вӧлі вайсьӧны заграницаысь.

550 ПРӦЧЕНТ ВЫЛӦ

КОСЛАН. (Телефон пыр). Ыджыд производственнӧй вермӧмъясӧн Великӧй Октябрьскӧй революциялысь XXII во тыран лун встретитіс Удора районувса знатнӧй вӧрлэдзысь—стахановец Кырнышев ёртлӧн звено.

Павел Васильевич Кырнышев ёрт бӧрья кадӧ пӧрӧдӧ 25—30 кубометрӧн лун, лунся нормаяс тыртӧ 550 прчент вылӧ.

Колесов.

Бур показательясӧн

Западнӧй Украинаӧс да Западнӧй Белоруссияӧс польскӧй помещикъясысь да капиталистъясысь мездӧм кыпӧдісны сӧветскӧй патриотизмлысь мощнӧй гы.

Миян частьса ӧтувъя собрание вылын боецъяс да командиръяс пӧся обсуждайтісны Коймӧд Пятилетка нима социалистическӧй ордйысьӧмӧ включитчӧм йылысь да Великӧй Октябрьскӧй революциялы XXII во тыран лун кежлӧ лӧсьӧдчӧм йылысь вопросъяс. Боецъяс, командиръяс, политработникъяс шуисны нӧшта ёна паськӧдны Коймӧд Сталинскӧй Пятилетка нима социалистическӧй ордйысьӧм, Великӧй Октябрьскӧй революциялы XXII во тыран лун кежлӧ лӧсьӧдны рӧдина-мамлы боевӧй подаркияс.

Найӧ босьталісны конкретнӧй кӧсйысьӧмъяс—октябрьскӧй торжествояс встретитны боевӧй да политической подготовкаын сӧмын отличнӧй да бур отметкаясӧн. Шуисны шедӧдны, медым быд комсомолец агитационнӧй удж мӧдіс нуӧдны большевистскӧя.

Боецъяс, командиръяс ассьыныс кӧсйысьӧмъяс да шуӧмъяс честьӧн пӧртісны олӧмӧ.

И. Ф. Канев.

N-скӧй частьса красноармеец.

Строительяслӧн подаркияс

Ыджыд производственнӧй подъёмӧн встретитісны Великӧй Октябрьскӧй социалистической революциялы XXII во тыран лун Стройтрестса комсомолецъяс да томйӧз.

Штукатур комсомолец Иван Коняев производственнӧй нормаяс пыр тыртӧ 180—200 прӧчент вылӧ. Коняев ёртӧн гордитчӧ Стройтрестса комсомольскӧй организация. Сійӧ—стахановец, 1936 восянь нин уджалӧ производство вылын. Тайӧ кад чӧжыс Коняев ёртӧс вӧлі кык мысь премируйтӧма.

Кыдзи образцовӧй комсомолецӧс комсомольскӧй организация Коняев ёртӧс выдвинитіс избирательнӧй комиссияса шленӧн.

Карпов.

Сӧветской патриотъяс

Миян странаын социалистической стройлӧн победа вӧчис тӧдӧмлунъясӧ да образование народлӧн всеобщӧй достояниеӧн. Сталинскӧй Конституциялӧн 121 статья запечатлитіс СССР-са гражданалысь образование вылӧ тайӧ правосӧ.

Семен Федорович Ладановлӧн вит челядь. На пиысь сӧмын Зина оз на ветлы школаӧ. Дина велӧдчӧ 2-ӧд классын. Колян во 1-ой класс помаліс отличнӧя, отличнӧя жӧ велӧдчӧ и таво. Вера велӧдчӧ 5-ӧд классын. Сылӧн 1-ой четверть помын лоис 5 отличнo да 3 хорошо, а колян воын 4-ӧд класс помаліс похвальнӧй грамотаӧн. Саня велӧдчӧ 7-ӧд классын, велӧдчӧ бура. Медыджыд пи—Коля велӧдчӧ 10-ӧд классын, комсомолец.

Оз кольччы аслас челядьсыс и Агния Панфиловна—мамыс. Сійӧ велӧдчӧ гырысьяслӧн школаын. Таво помалас 7-ӧд класс. 5-ӧд классянь Агния Панфиловна пыр на велӧдчӧ „отлично" да „хорошо" вылӧ.

Ладановлӧн семья великӧй большевистскӧй партиялӧн сӧветскӧй народ йылысь мудзлытӧм тӧждысьӧм вылӧ вочавидзӧ достойнӧй делӧясӧн. Налӧн кӧсйӧм—лоны Сӧветскӧй Союзса грамотнӧй, культурнӧй гражданаясӧн—пӧртсьӧ олӧмӧ. Отличнӧя да бура велӧдчӧмӧн найӧ встречайтӧны Великӧй Пролетарскӧй праздник.

Богданова.

Сыктывкар.

Лоӧ школьнӧй вечер

Сыктывкарса Кирульскӧй НСШ-ын пионеръяс, велӧдчысьяс лӧсьӧдчисны Октябрьскӧй революциялы XXII во тыран лун кежлӧ. 7-ӧд класса велӧдчысьяс гӧтӧвитісны пьеса „Кухаркины дети", кӧні участвуйтӧны дасӧн (Размыслова Саня, Забоева Нина да мукӧд). 6 „а" класса велӧдчысьяс—танецъяс „Яблочко", „Светит месяц", 5 „а" класса велӧдчысьяс физкультурнӧй номеръяс, уна сикас танецъяс, декламацияяс. 4 классаяс—шуткаяс—„Испытание", „Иванушко дурачок", танецъяс. Мукӧд классаяс сьылӧмъяс да с. в.

Тимонина,
старшӧй вожатӧй.

ОТЛИЧНИКЪЯС

Тыдор сикса начальнӧй школаын талун вӧвлытӧм оживление. Челядьлӧн чужӧмъяс нюмъялӧны, синъяс югъялӧны торъя радостнӧя. Ӧд талун ыджыд праздник, тырис 22 во, кыдз лоис свергнитӧма царизмӧс, бырӧдӧма буржуазнӧй строй да лӧсьӧдӧма сӧветскӧй власть. И найӧ достойнӧй делӧясӧн встречайтӧны миян страналысь тайӧ великӧй праздниксӧ. Унаӧн на пӧвсын велӧдчӧны сӧмын отличнӧя да бура. Коняева Валя, Калимов Ваня, Коняев Боря да мукӧдъяс велӧдчӧны сӧмын отличнӧя.

— Аттьӧ Сталин ёртлы миян шуда детствоысь!—висьталӧны челядь.

А. Балин.

Емдін район.

СНИМОК-ВЫЛЫН: Краснӧй гвардиялӧн Кремльӧ пырӧм. Художник Лиссне**р** картина вылысь. (Краснӧй Армиялӧн М. В. Фрунзе нима Центральнӧй Домса музей). (Фотохроника).

СССР-са народъяслӧн культура водзӧ дзоридзалӧм вӧсна, сӧветскӧй наукалӧн, техникалӧн да искусстволӧн выль успехъяс да завоеваниеяс вӧсна!

Рабочӧйсянь—заводса начальникӧдз

Ме Сыктывкарса вӧрзаводӧ вои уджавны 1930 воын. Вӧлі неграмотнӧй, неразвитӧй мортӧн. Некымын тӧлысь уджалӧм бӧрын, менӧ индісны кӧмлевӧй пильщикӧ.

Меным уджын пыр вӧлі отсалӧ комсомольскӧй организация—унаысь рытъясын, удж вылысь воӧм бӧрын, корлывлісны комитетӧ—юасьлісны удж йылысь да сетавлісны индӧдъяс, кыдз колӧ уджавны водзӧ.

Нӧжйӧникӧн ме заводиті освоявайтны аслам производствоӧн, кыпӧдны асьым удж производительность—лунся нормаяс тыртi 130—150 прӧчент вылӧ быд лун, мыйысь 1932 воӧ заводса администрация премируйтіс 100 шайтӧн да ВЛКСМ горком почетнӧй грамотаӧн.

Та бӧрын комсомольскӧй комитет мӧдӧдіс велӧдчыны ФЗУ школаӧ.

Первой велӧдчыны вӧлі повсьыд. Велӧдчысьяс повсьысь ме вӧлі медся малограмотнӧйӧн. Менам вӧлі ыджыд желание отличнӧя велӧдчыны. Татчӧ отсӧг вылӧ бара воис комсомольскӧй комитет—меным отсӧг сетӧм могысь прикрепитісны средней образованиеа мортӧс, коді меным кутіс сетны систематическӧй отсӧг.

Выль мортӧн ме петі ФЗУ-ысь, кодӧс помалӧм бӧрын индісны уджавны томиӧз сменаӧ сменнӧй мастерӧн. Заводитчис томиӧзкӧд выль, нога удж, унаӧн кодъяс пиысь ӧні велӧдчӧны техникумъясын, а кодъяс и институтъясын.

Колины вояс. Сменаын образцовӧя удж пуктӧмысь менӧ премируйтісны тӧлысся окладӧн, велосипедӧн да юбилейнӧй значокӧн. Та бӧрын менам лои нӧшта ыджыдджык желание уджавны нӧшта бурджыка рӧдина слава вылӧ, коді менӧ быдтіс да воспитайтіс.

Недыр мысти менӧ мӧдӧдісны велӧдчыны заводса начальникъясӧс гӧтӧвитан курсъяс вылӧ. Курсъяс помалӧм бӧрын, таво сентябрь тӧлысьӧ менӧ назначитісны первой номера Сыктывкарса вӧрзаводӧ начальникӧн, коді ремонт бӧрын ӧні заводитіс уджавны.

Ӧні ме пукта став вынъяс производство отличнӧя сувтӧдӧм вӧсна—котырті ас гӧгӧр актив, бура организуйті удж. Бурджыка уджалысь томиӧзкӧд, комсомолецъяскӧд, нуӧдлі некымын производственнӧй совещаниеяс, цехъясын удж помасьӧм бӧрын—собраниеяс. Завод октябрь тӧлысся план тыртіс 107 прӧчент вылӧ.

Збыльмисны менам мӧвпъяс. Прӧстӧй рабочӧйсянь ме быдмі заводса начальникӧдз. Тайӧ тӧлысьын менӧ примитісны ВКП(б) шленӧ кандидатӧн. Талун, Великӧй Октябрьскӧй революциялы XXII во тыран лунӧ, ме висьтала ыджыд аттьӧ большевистскӧй партиялы да миян вождь да учитель Сталин ёртлы, Сӧветскӧй правительстволы, кодъяс обеспечитісны миян шуда олӧм.

Кузнецов., Сыктывкарса первой номера вӧрзаводын начальник.

130 прӧчент вылӧ

Октябрьводзвывса социалистическӧй ордйысьӧмӧ включитчӧмӧн Сыктывкарса вӧрзаводса комсомольскӧй организация котыртіс мӧд номера вӧрзаводын комсомольскӧй смена. Ветымын вит комсомолец да несоюзнӧй том морт кутчысисны социалистическӧй ордйысьӧмӧ. Найӧ ставныс босьталісны конкретнӧй кӧсйысьӧмъяс. Кӧсйысьӧмъяс босьтавлісны Мария Киршина, Есев, Турбылев, Пунегов да мукӧд ёртъяс. Дзоньнас сменаыс лунся нормаяс кӧсйысис тыртны 120—130 прӧчент вылӧ.

Кӧсйысьӧм лои пӧртӧма олӧмӧ. Комсомольскӧй смена (сменнӧй мастер Гусев ёрт) октябрь тӧлысся производственнӧй план тыртіс 130 прӧчент вылӧ.

Т.

Школаын абу ни ӧти неуспевающӧй

Вӧвлытӧм политическӧй подъёмӧн встретитісны СССР-са уджалысь йӧз Великӧй Октябрьскӧй революциялы XXII во тырӧм.

Миян школаын велӧдчӧны туберкулезнӧй челядь, кодъяс ӧ чукӧртӧма став республикаысь. Вермисны ӧ мӧвпавны велӧдчӧм йылысь висьысьяс, 22 во сайын? Сӧмын Сӧветскӧй власть дырйи, большевистскӧй партиялӧн мудзлытӧм тӧждысьӧм дырйи позяна татшӧм торйыс.

Великӧй Октябрьскӧй революциялысь XXII-ӧд годовщина ми встречайтам неуспевающӧйястӧг. Школаын пӧшти джын велӧдчысьыс велӧдчӧ сӧмын „отлично" да „хорошо" вылӧ. Дисциплина велӧдчысьяслӧн бур. Учительяслӧн коллектив—Братиков, Чарин сетӧны став вынъяс, радейтӧмлун челядьӧс быдтӧмлы да воспитайтӧмлы.

А. Ильчуков, Пустӧш санаторийса школаын заведующӧй.

СМЕЛЪЯСЛӦН БАТАЛЬОН

Разведывательнӧй батальон, кодӧн командуйтӧ майор Колков, имеитіс боевӧй задача—разведайтны полоса аслас наступайтысь соединениелы. Разведкаӧ нуӧдісны кавалеристъяс, броневикъяс, автомашинаяс вылын стрелокъяс да пулемётчикъяс.

Со боевӧй эпизодъясысь ӧти, коді лои Прощкова сиктын. Лейтенант Хицелиуслӧн бронемашина, коді муніс пыр первойӧн, друг бергӧдчис бӧр батальонлӧн ядро дінӧ.

— Сиктысь адзӧма противник солдатъяслӧн перебежкаяс,—доложитіс Хицелиус.

— Бойӧ! — командуйтіс батальонса командир, да мотострелковӧй рота, автомобильясысь чеччыштӧмӧн, займитіс боевӧй порядок.

Бронемашинаяс прикрытие улын заводитчис наступление.

Атакаӧ сигналӧн лои головнӧй бронемашиналӧн кузь очередь. Боецъяс штыкъяс водзӧ мыччӧмӧн да „Ура" горӧдӧмӧн пырисны сиктӧ. Оружие шыблалӧмӧн да кияссӧ вывланькыпӧдӧмӧн, найӧ горӧдалісны: „Тіян, тіян!". 20 мортӧс вылӧ кытшалӧма да босьтӧма пленӧ. Мукӧдъяс пышйисны. Но позьӧ ӧмӧй пышйыны миян броневикъясысь, миян бысь! Хицелиус шыбытчис аслас машинанас водзӧ, панйис став котӧртысясӧс да потшис налы туйсӧ.

— Сулалӧ места вылаыд!— люксӧ тӧкӧтӧ восьтыштӧмӧн, властнӧя приказитіс машинаса командир.

Унаӧн сувтісны да шыблалісны оружие, но боксянь изъяс сайсянь кодкӧ пыр на лыйсис. Хицелиус сетіс пулемётнӧй очередь прикрытиеяс кузя. Лыйсьӧм дугдіс.

Пленӧ вӧлі босьтӧма дзонь рота куим офицер юрнуӧдӧм улын. Миян боксянь воштӧмъяс эз вӧвны.

Разведывательнӧй батальон бойясӧн муніс водзӧ. Тайӧ лунас сійӧ пырис вӧвлӧм польскӧй государство пытшкӧ 110 километр ылнаӧ.

* * *

Батальоннӧй комиссар Жабенко матыстчис сикт бердӧ, коді сулалӧ Дубно карсянь сизим километр сайын. Тані машинасӧ сувтӧдіс крестьянин. Сійӧ предупредитіс:

— Соседней сиктын засадаын эм польскӧй солдатъяслӧн отряд.

— Найӧ унаӧн сэні?

— Морт квайтымын лоӧ.

Тайӧ кадӧ машина дорӧ локтісны политрукӧс вежысь Дулин да красноармеец Черкасов, кодъяс вӧлі мунӧны асланыс частьӧ.

Жабенко арталіс: ӧтлаын шофер Романовскийкӧд сылӧн „отряд" имеитӧ нёль боецӧс. Противник дінӧ матыстчӧмӧн Жабенко горӧдіс:

— Шыбытӧй оружие да сдайтчӧ, мӧдног кута лыйлыны!

Повзьӧм полякъяс кутісны шыблавны оружие. Винтовкаяс водзӧ мыччӧмӧн матыстчисны на дінӧ куим смельчак.

... Пленӧ вӧлі босьтӧма 60 солдатӧс, 5 унтер-офицерӧс, кык офицерӧс, мырддьӧма 200 винтовка, 4 пулемёт, 6 вӧв, 2 велосипед да 5.000 гӧгӧр патрон.

Пленнӧйясӧс да трофейяс вӧлі мӧдӧдӧма матысса погранотрядӧ.

ОКТЯБРЬЛЫ ПОДАРОК

Трудовӧй энтузиазмӧн Емдін районувса колхозникъяс да колхозницаяс встретитісны октябрьскӧй праздник.

Зӧвсерт сиктса „Выль олӧм" колхозын колхознӧй томиӧз кӧсйысисны праздник кежлӧ лэптыны берег вылӧ 500 кубометр вӧр. Найӧ честьӧн пӧртісны асьыныс кӧсйысьӧмысӧ олӧмӧ. Босьтӧм кӧсйысьӧм лои вӧчӧма.

Козлов.

МЫЙӦН ЛОИ СӦВЕТСКӦЙ СОЮЗ

Сӧветскӧй Союзса колхознӧй да совхознӧй муяс вылын 1938 воын уджалісны 483,5 сюрс трактор, 153,8 сюрс комбайн, 195,8 сюрс грузовӧй автомобиль, 222,4 тракторнӧй сеялка, 500 сюрсӧдз тракторнӧй плуг, 130,8 сюрс сложнӧй да полусложнӧй молотилка. 1938 воын ӧти гектар вылысь шӧркодь урожайность воис 9,3 центнерӧдз.

1938 воын вӧлі шедӧдӧма 132,9 миллион тонна изшом, 4,5 пӧв унджык 1913 во серти. Коймӧд Сталинскӧй Пятилеткаын лӧсьӧдсьӧ 170 миллион тонна вылӧ выль каменноугольнӧй шахтаяс стрӧитӧм.

1938 во помын миян страна электроэнергия выработайтӧм кузя петіс мирын коймӧд места вылӧ, сійӧ выработайтіс электроэнергиясӧ 19 пӧв унджык, мыйдта выработайтліс царскӧй Россия. Коймӧд пятилетка помын электростанцияяслысь мощность лоӧ вайӧдӧма 17,2 миллион киловаттӧдз.

1938 воын СССР-ын вӧлі сывдӧма 15 миллион тонна чугун. Тайӧ кык пӧв унджык Англия серти, кык да джын пӧв унджык Франция серти да 20 пӧв унджык Италия серти. Чугун да сталь сывдӧм кузя миян страна петіс мирын коймӧд места вылӧ да Европаын мӧд места вылӧ.

1937 воын миян предприятиеяс лэдзисны 133,8 миллион пара фабричнӧй кӧмкот. Сӧмын куим гырысь сӧветскӧй предприятиеяс: „Парижская коммуна", „Скороход" да Микоян нима—1937 воын сетісны 37,8 миллион пара кӧмкот—4,5 пӧв унджык 1913 воын царскӧй Россияӧн ставсӧ вӧчӧм серти.

Став ступеньясса сӧветскӧй школаясын ӧні велӧдчӧ 47.442.000 морт. Сӧветскӧй Союзса вузъясын велӧдчысьяслӧн лыд унджык Европаса 23 капиталистическӧй страна серти, ӧтлаӧ бӧсьтӧмӧн, Францияӧс, Германияӧс, Англияӧс, Италияӧс да Польшаӧс включайтӧмӧн.

СНИМОК ВЫЛЫН: Художникъяс Денисов да Ватолиналӧн плакат, кодӧс вӧлі лэдзӧма XXI-ӧд Октябрь кежлӧ.

ТАСС-лӧн юӧртӧм

СССР да Литва костын государственнӧй граница уточнитӧм йылысь содтӧд протокол СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумӧн ратифицируйтӧм йылысь

Ноябрь 3 лунӧ СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум ратифицируйтіс СССР да Литва костын граница уточнитӧм йылысь содтӧд протокол, кодӧс кырымалӧма тавося октябрь 27 лунӧ да составитӧма Вильно кар да Виленскӧй область Литовскӧй республикалы сетӧм йылысь да взаимопомощь йылысь договорлысь первой статья серти, кодӧс заключитӧма 1939 вося октябрь 10 лунӧ Москваын.

Советско-эстонскӧй дружбалӧн Общество

ТАЛЛИН, 4. (ТАСС). Эстонияын лӧсьӧдӧма советско-эстонскӧй дружбалысь Общество. Обществоса основательяс: Эстониялӧн государственнӧй сӧветса председатель М. Пунг, эстонскӧй Центральнӧй кооперативнӧй объединениеса председатель Ян Пыдра да иностраннӧй делӧяс кузя министерстволӧн протокольнӧй отделса начальник Артур Тулдева. Устав серти тайӧ обществоса шленъясӧн вермасны лоны Эстонскӧй республикаса граждана да Сӧветскӧй Союзса граждана. Общество сувтӧдӧ аслас цельӧн эстонскӧй народ да Сӧветскӧй Союзса народъяс костын дружба ёнмӧдӧм да взаимнӧй общение, торйӧн культурнӧй да экономическӧй юкӧнъясын развивайтӧм.

Авиационно-спортивнӧй комиссия заседание вылын

Октябрь 28 лунӧ В. П. Чкалов нима СССР-са Центральнӧй аэроклубын вӧлі активкӧд ӧтув авиационно-спортивнӧй комиссиялӧн паськыд заседание.

1939 воын авиационно-спортивнӧй комиссияса удж йылысь отчетӧн выступитіс сыын председатель Сӧветскӧй Союзса Герой комбриг И. Т. Спирин.

— Таво вӧлі тырӧма авиационнӧй рекордъяс ыджыд лыдӧн. Международнӧй Авиационнӧй Федерацияӧ сетӧма нин регистрация вылӧ 60 рекорд. Авиационнӧй достижениеяслӧн лыд серти таво Сӧветскӧй Союз петӧ первой места вылӧ мирын. Мӧд местаын сулалӧ Италия—37 рекорд, коймӧдын—Германия—39 рекорд, нёльӧдын—Франция—16 рекорд. Сэсся мунӧны США, Англия да Бельгия. Япония оз имейт ни ӧти международнӧй авиационнӧй рекорд. (ТАСС).

Западнӧй Украинаса да Западнӧй Белоруссияса делегатъяс Москваын

Ноябрь 2 лунӧ Западнӧй Белоруссияса Полномочнӧй Комиссия посетитіс В. И. Ленинлысь мавзолей.

3 час лунын Комиссияса шленяс астраясысь букетъясӧн локтісны Краснӧй Площадь вылӧ. Мездӧмӧм народлӧн представительяс Петр Францевич Ковальчук да Клавдия Александровна Тарасюк нуисны зэв ыджыд венок. Алӧй лента вылын —гижӧд: „Великӧй В. И. Ленинлы Западнӧй Белоруссияса Народнӧй Собраниелӧн делегациясянь".

Ньӧжйӧник лӧня делегатъяс пырисны мавзолейӧ да горт вылӧ пукталісны цветъяс да венокъяс.

* *

СССР-са Наркомздрав да медицинскӧй сӧветса учёнӧй корӧм серти делегатъяслӧн—Западнӧй Украинаса врачъяслӧн группа—профессор Панчишин, доктор Стан да доктор Мороз—тӧдмасисны столицаын здравоохранение состояниеӧн.

Гӧстьяс посетитісны Боткин нима больница. Сійӧс видлалӧм бӧрын делегатъясӧс примитіс СССР-са Здравоохранение кузя Народнӧй Комиссар Митерев ёрт. Дыр кыссяа беседаын сійӧ висьталіс гӧстьяслы сӧветскӧй здравоохранение сувтӧдӧм йылысь. (ТАСС).

ЕВРОПАЫН ВОЙНА

США-ын французскӧй авиационнӧй закупкаяс

НЬЮ-ЙОРК, 4. (ТАСС). „Нью-Иорк таймс" газетлӧн вашингтонскӧй корреспондент юӧртӧ, мый авторитетнӧй источникъясысь получитӧм сведениеяс серти, французскӧй правительство внеситіс американскӧй авиационнӧй „Пратт-уитни" да „Картисс райт" фирмаяслы аванс 5 миллион доллар суммаын, кодӧс лоӧ используйтӧма выль авиационнӧй да моторостроительнӧй заводъяс стрӧитӧм вылӧ.

Германскӧй армияса верховнӧй командованиелӧн юӧртӧм

БЕРЛИН, 4. (ТАСС). Германскӧй армиялӧн верховнӧй командование юӧртӧ: „рытыв вылын фронтлӧн торъя участокъяс вылын, кыдз и тӧрыт, пасйыссьӧ артиллерийскӧй да разведывательнӧй деятельность".

Военнӧй действиеяс йылысь французскӧй юӧртӧм

ПАРИЖ, 4. (ТАСС). Гавас агентство передайтӧ военнӧй действиеяс йылысь татшӧм официальнӧй юӧртӧм, кодӧс йӧзӧдӧма Парижын талун рытнас: „Лун чӧжӧн отмечайтчис кыкнан сторонаясса неыджыд разведывательнӧй отрядъяслӧн активность Мозель да Саар костын районын".

Военнӧй действиеяс йылысь французскӧй сводка

ПАРИЖ, 4. (ТАСС). Кыдзи официальнӧй юӧртсӧ, тӧрыт наблюдайтчис патрульяслӧн активность фронтлӧн уна участокъяс вылын. Ӧткымын местаясын французскӧй патрульяс пыравлісны противниккӧд соприкосновениеӧ.

США-лысь морскӧй побережье видзӧм ёнмӧдӧм

ВАШИНГТОН, 4. (ТАСС). США-лӧн военнӧй министерство йӧзӧдіс США-лысь асыввыв побережье противовоздушнӧй оборона ёнмӧдӧм могысь береговӧй артиллериялысь кык полк формируйтӧм йылысь. Сійӧ частьясӧ лоас расквартируйтӧма Манро фортын (Виргиния штат) да Портлэндын (Мэн штат).

Французскӧй коммунистъясӧс Африкаӧ ыстӧм

НЬЮ-ЙОРК, 2. (ТАСС). „Дейли уоркер" газет да Парижсянь корреспондентъяс юӧртӧны, мый уна французскӧй коммунистъясӧс, кодъясӧс вӧлі арестуйтӧма Францияын война заводиттӧдз, ӧні ыстӧма Африкаса французскӧй владениеясӧ принудительнӧй уджъяс вылӧ.

Английскӧй самолётъяслӧн Германия весьтын разведывательнӧй лэбзьылӧмъяс

ЛОНДОН, 2. (ТАСС). Английскӧй „Ньюс кроникл" газетлӧн военнӧй обозреватель юӧртӧ, мый английскӧй самолётъяслӧн Германия весьтын неважӧнся разведывательнӧй лэбзьылӧмъяс объясняйтсьӧны вӧръясын маскируйтӧм секретнӧй германскӧй аэродромъяслысь местонахождение тӧдмавны коланлунӧн. Тайӧ аэродромъясӧ вӧлі стрӧитӧма войнаӧдз на. Английскӧй самолётъяс исследуйтісны став рытыввыв Германиялысь территория дзик Берлинӧдз. Обозреватель заявление серти вӧлі получитӧма исчерпывающӧй сведениеяс германскӧй военнӧй воздушнӧй базаяслӧн местонахождение йылысь. Тайӧ лэбзьылӧмъяс дырйи вӧлі нуӧдӧма Зигфрид линиялысь детальнӧй съемка. Ӧніӧдз сійӧ лэбзьылӧмъяс дырйи абу вӧлі шыбытӧма ни ӧти бомба. Шыблавсьлісны сӧмын листовкаяс. Бӧрья лэбзьылӧмъяс сідз жӧ новлӧдлісны дзик разведывательнӧй характер. Сентябрь да октябрь чӧжӧн вӧлі вӧчӧма 20 лэбзьылӧм Германиялӧн территория весьтті Францияын да Севернӧй море весьтті обычнӧй патрульнӧй лэбзьылӧмъяс лыддьытӧг.

Заключениеын корреспондент юӧртӧ, мый сентябрь да октябрь чӧжӧн вӧлі уськӧдӧма 32 германскӧй самолёт, на пӧвсысь 21-сӧ уськӧдӧма английскӧй самолётъясӧн, 8—английскӧй военнӧй корабльясӧн, 1—зенитнӧй артиллериялӧн бӧйӧн да кыкыс погибитісны мукӧд обстоятельствоъяс дырйи.

Теодор Рузвельтлӧн заявление

НЬЮ-ЙОРК, 4. (ТАСС). Тӧдса консервативнӧй республиканец, Филиппинскӧй діясса вӧвлӧм губернатор Теодор Рузвельт (США-лӧн вӧвлӧм 1901—1909 воясса президентлӧн пи), нейтралитет йылысь закон вежӧм комментируйтӧмӧн, заявитіс, мый „чековӧй книжкаяс" определяйтӧны США-лысь внешней политикасӧ да вайӧдасны найӧс неизбежнӧ войнаӧ. Сы бӧрын, кыдз Англиялӧн да Франциялӧн финансъяс омӧльтчасны, США-ын военнӧй предприятиеясса владелецъяс корасны правительстволысь налы кредитъяс предоставитӧм.

Найӧ, кодъяс наживайтчӧны промышленностьлӧн ложнӧй процветание вылын, кодӧс вызовитӧма войнаӧн, водзӧ заявитіс Рузвельт, бӧрын поддержитасны США-ӧн войнаӧ пырӧм йылысь корӧм.

БАТРАК

Кор пан пройдитіс двор кузя, Иван Ищук улӧдз копыртчис сылы да шуис:

— День добри, пану!

Пан ланьтӧмӧн муніс водзӧ, сапӧг кузя плетьӧн кучкалӧмӧн.

— Весиг эз видзӧдлы,—вашкӧдӧмӧн висьталіс Иван аслас ёртъяслы да скӧрмӧмӧн заводитіс шыблавны идзас.

Пан не сӧмын эз кӧсйы здоровайтчыны Иванкӧд, озыр олысьяс сыкӧд сідзжӧ эз здоровайтчыны. Иван вӧлі батрак, да став семьяыс сылӧн батрачитіс. Сійӧ неграмотнӧй. Иванлы сӧмын 17 арӧс, но тайӧ омӧль, абу ас кадӧ нюжалӧм юноша, уджалӧ дас во нин.

— Сійӧ кадсянь, кыдз ме ачымӧс помнита, пыр уджала да уджала, да пыр паньяс вылӧ,—скӧрмӧмӧн висьталӧ Иван Ищук.— Велӧдчыны? А коді нӧ миян пӧвсысь, беднякъясысь вермис велӧдчыны? Велӧдчӧмысь колӧ мынтыны.

А мынтыны Иванлы вӧлі нинӧмӧн. Медся ыджыд удждоныс сылӧн—1 шайт лунӧн. Бур эськӧ быд лун зарабатывайтны кӧть эськӧ ӧти шайтӧн, а то ӧд оз пыр удайтчыв аддзыны удж. Гожӧмын нӧшта кыдз кӧ, а тӧвнас... Ни ӧти тӧв оз помнит Иван кор, эськӧ сійӧ имейтліс удж.

А удж абу—и сёйны нинӧм. И сійӧ лунъясӧ, кор вӧлі удж, Иван оліс тшыгйӧн. Уна ӧ нӧ ньӧбан ӧти шайт вылӧ! Фунт сов сулалӧ 32 ур, изтӧг кӧрӧбка 8 ур.

Иван висьталӧ сьӧкыд удж йылысь, корысьлӧм да тшыгъялӧм йылысь, кодъяс чорыда овмӧдчисны сійӧ керкаын...

Войдӧр сійӧ мӧвпаліс, мый ставныс тайӧ тадзи и должен лоны: ӧтияс пӧтӧсь, мӧдъяс тшыгӧсь, ӧтияс пасьтасьӧмаӧсь вывті бура, мукӧдъяс ветлӧдлӧны лохмотьеын, ӧтияс образованнӧйӧсь, мӧдъяс оз тӧдны грамота. Сійӧ нинӧм эз тӧдлы Сӧветскӧй Союз йылысь да миритчис сійӧн, мый сылӧн пан олӧ судзсьӧмын, а сійӧ, Иван —пыр нуждаын.

И кор Иван тӧдмаліс, мый „локтӧны краснӧй войска", сійӧ весиг повзис. Мыйда страшнӧй историяяс кывліс Иван „краснӧйяс" йылысь!

И со краснӧйяс воисны, а пан пышйис. И сэк Иван гӧгӧрвоис, кыдзи велӧдлывлісны сійӧс озыръяс. Сійӧ сӧмын налы, панъяслы, вайис шог Краснӧй Армия. Но беднякъяслы да труженникъяслы сійӧ вайис радлун да мездлун.

...Некымын вежон нин, кыдзи вежсис власть Западнӧй Украинаын. И ӧні быд выль лун Иванлы равняйтчӧ велӧдчӧмлӧн волы. Сійӧ чорыда нин тӧдӧ, мый панъяс грабитісны уджалысь йӧзӧс и мый ӧні найӧс вӧтлісны дзикӧдз.

Иван Ищук мечтайтӧ нин колхоз йылысь.—Лоа трактористӧн,—шуӧ сійӧ.

Дерт, Иван лоас бур трактористӧн. Сійӧ нинӧм, мый сійӧ неграмотнӧй,—сӧветскӧй власть велӧдас.

Западнӧй Украина. Максимовка сикт.

Отв. ред. вежысь С. А. ПОПОВ.

Адрес редакции: г. Сыктывкар, Дом печати, 1-й этаж, комната № 17, редакция газеты „Коми комсомолец". Телефон: 5—01.
Подписная плата: на 1 год—18 руб., на 6 мес.—9 руб., на 3 мес.—4 руб. 50 коп., на один мес.—1 руб. 50 коп.

Уполн. Главлита № 3188.
Типография Наркомместпрома Коми АССР.